

Podgorica, 24. jul, 2011.

ŠTO RADI, KOME I NA KOJI NAČIN ODGOVARA NSEI?

Centar za građansko obrazovanje (CGO) smatra neodgovornim i nedopustivim ponašanje zvaničnih organa kojima se obraćao u vezi dostavljanja narativnih i finansijskih izvještaja o radu Nacionalnog savjeta za evropske integracije (NSEI). **Proces prikupljanja ovih, naizgled jednostavnih, podataka se pokazao neobično spor, a u dijelu prikupljenih informacija daje i nekoliko zabrinjavajućih pokazatelja koji treba da uđu u dalju ocjenu budućnosti NSEI.**

Prvo što se moglo uočiti na osnovu odgovora koje smo dobili iz kancelarije Generalnog sekretara Skupštine Crne Gore, Ministarstva finansija i sekretara NSEI-a je **da u tim institucijama ne znaju ko je nadležan za podnošenje finansijskog izvještaja, te samim tim ne znaju ni kako, a ni na koji način koristiti predviđena sredstva za rad NSEI-a.**

Daljim traženjem informacija dobijamo dva dokumenta. **Jedan od strane sekretara NSEI-a koji se odnosi na Polugodišnji narativni izvještaj za period septembar 2009.-mart 2010, kao jedini zvanični narativni izvještaj o radu ovog tijela koje postoji od jeseni 2008, uuz napomenu da NSEI nikada nije radio finansijski izvještaj.** Dodatno, izvještaj predstavlja konstataciju o pet sjednica od kojih jedna nije održana. Metodologija izvještaja ne postoji, iz njega se ne može saznati o čemu je raspravljano na sjednicama ni što zaključeno, što je sadržaj izlaganja učesnika, niti ima podataka o eventualnim preporukama ovog tijela koje mogu doprinijeti procesu evropskih integracija.

Drugi dokument smo dobili od Ministarstva finansija i predstavlja finansijske kartice korišćenih sredstava u 2010. i 2011, gdje je vidi da je 2010. potrošeno 35.477,00 eura, a tokom 2011. 13.865,41 euro od strane NSEI-a, ali bez naznake za koje svrhe. Inače, opredjeljena sredstva za rad NSEI-a u Budžetu Crne Gore iznose preko 100.000,00 eura i ostaje nejasno zašto ta sredstva nijesu korišćena za unaprijeđenje kapaciteta ovog tijela ili pak, druge namjene koje direktno doprinose procesu evropskih integracija.

Samo u ovom pokušaju da se sazna nešto o funkcionisanju tijela koje postoji već 3 godine, nemoguće je rasvijetliti i elementarne stvari, poput onih koje se odnose na finansijskog nalogodavca u ime NSEI-a, ili svrhe u koje se koristi raspoloživi budžet NSEI-a.

Obaveza je svih organa kojima su u mandatu evropski poslovi kontinuiran i stručan rad. U tom kontekstu, teško je ne primijetiti neaktivnost i nezainteresovanost za sopstveni posao jednog od tijela koje je mapirano među najznačajnijima u ovom poslu – Nacionalnog savjeta za evropske integracije (NSEI). Ovo se odnosi kako na dosadašnji rad u kojem je NSEI trebao da se pozicionira kao važan, nezaobilazan i profesionalan igrač, tako i na

Centar za građansko obrazovanje
Centre for civic education

potencijal budućeg djelovanja. Naime, član 1 Odluke o osnivanju Nacionalnog savjeta za evropske integracije (Službeni list br. 22/08) je ovo tijelo definisao kao “strateško savjetodavno tijelo visokog stepena participativnosti predstavnika crnogorskog društva, koje će doprinijeti boljoj koordinaciji i nadgledanju primjene Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i praćenju budućih pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.”

Formiranje NSEI su od početka pratile brojne poteškoće, od pregovora među opozicionim liderima za dobijanje čelne funkcije do krajnje kontraverznog izbora NVO predstavnika. Ovo drugo je u svojim izvještajima prilično redovno komentarisala u negativnom aspektu Evropska komisija, a posebno se na to osvrnuo i Evropski ekonomski i socijalni savjet u svom izvještaju “Uloga civilnog društva u odnosima EU i Crne Gore”. **Čini se da je upravo sinergija svijesti opozicionih lidera da im ovo tijelo služi samo za ličnu promociju i očita nestručnost i nelegitimnost predstavnika civilnog društva koje su na to mjesto kao podobne dovele političke partije a ne stručni dio sektora, uz podržavajuće vladajuće strukture koje nikad nijesu ni željele da ovo tijelo zaživi dovela do postojeće situacije.** A u toj situaciji NSEI je sam sebe izbacio iz evropskih tračnica u sadržajnom smislu, a svoju ulogu i položaj stavio pod znak pitanja.

NSEI nije uspio da obezbijedi društveni kredibilitet procesu kroz davanje prijedloga i smjernica za suštinsko ispunjavanje preporuka EK, jer niti je za to bilo volje unutar samog tijela niti stručnosti.

Stoga, ukoliko NSEI nastavi da (ne)radi kao do sada postavlja se pitanje opravdanosti postojanja NSEI i preispitivanja potrebe njegove reorganizacije i promjene metodologije rada. **Restruktuiranjem sadašnjeg NSEI, ojačala bi se uloga Skupštine, posebno ukoliko bi se uspostavila kontinuirana saradnja NSEI i Odbora za evropske integracije i međunarodne odnose i zajedničkog Odbora crnogorskog i evropskog parlamenta.** Sva ova tri tijela imala bi svoje posebne nadležnosti, a zajedničkim djelovanjem doprinijeli bi bržem napretku Crne Gore na putu ka EU. Pod uslovom, naravno, da svoj posao rade i da u njima sjede oni koji imaju posvećenosti i znanja da se bave evropskim poslovima.

Ana Vujošević,
Koordinatorica programa